

Jalgratturi koolituse tööplaan

Kohila Mõisakool

2024/2025

Koolituse alguskuupäev: 17.09

Koolitaja: Liis Mäesalu/Viive Tammsaar

Tundide arv 27 ak t (koos eksamiga) **Praktiline (sõidu)tunde 6, sh sõidueksam** **Teooriatunde 21, sh teooriaeksam**

	Kuu-päev	Teema	Tegevused/märkused	Kodused tööd	Õpiväljundid
1.	17.09	Sissejuhatav tund klassiruumis. Liikluskeskkond. Mis on liiklus? Mida liikluses märgata? Kuidas tuleb liikluses käituda ja miks? Kuidas käituda turvaliselt? Kes on liikleja? Millist tüüpi liiklejaid on? Liiklusmärkide perekonnad	Liikluses on reeglid. Miks? Arutelu. Kust leiame liikluses kasutatavad reeglid? https://www.liikluskasvatus.ee/et/lap-sele-ja-noorele vaatamine suurel ekraanil. Liiklusmärkide tutvustus. Oma päevikus olevate märkidega tutvumine. Mäng paaris/kolmikus- Otsi kirjeldusele vastav märk. Jalgratturi tööraamat (JRTR) pt 1	Vaata kodus: https://www.liikluskasvatus.ee/et/lap-sele-ja-noorele Tee seda võimalusel/ vajadusel koos ema või isaga.	Õpilane oskab oma sõnadega seletada, miks ja kuidas tuleks liikluses liigelda, ükskõik, millises rollis keegi on. Õpilane tunneb erinevaid liiklusmärkide perekondi ja teab, kust vajadusel leida lisainfot. Õpilane väärtustab viisakust liikluskeskkonnas (teiste liiklejatega arvestamine jalakäijana, liikluse „tere“ - pilkkontakt ja tänamine).
2.	17.09	Tutvumine kooli ümbruses olevate liiklusmärkide ja -oludega. Liikluse vaatlemine kooli ümbruses. Ohtlikud kohad.	Jalutuskäik kooliümbruses. Tähelepanu pööramine liiklusmärkidele ja märkide perekondade meenutamise.	Vaata järgmise nädala jooksul oma kooli- ning koduteed. Kas märkad liiklejaid, kes ei järgi reegleid? Kuidas ise liikled?	Õpilane tunneb oma kooliümbrust ja mõistab, miks on tarvis liikluskeskkonda jälgida. Õpilane oskab märgata võimalikke ohtlikke kohti.

3.		Sõidukorras jalgratas ja vajalik varustus. Kiivri hoiustamine ja kasutamine.	(JRTR) ptk 3. https://www.liikluskasvatus.ee/et/lapsele-ja-noorele/1/jalgrattur/kiiver		Õpilane oskab nimetada, millised tingimused vastavad korras jalgrattale ja teab, kuidas kinnitada pähe kiiver, kuidas kiivrit hoiustada.
4.		Jalgratturi märguanded Parem- ja vasakmärguanded	JRTR pt 4		Õpilane teab, et sõiduteel peab juht näitama suuna- ja peatumismärguandeid.
5.		Enda nähtavaks tegemine ja sõit pimedal ajal	JRTR pt 16		Õpilane oskab end nii jalakäija kui jalgratturina nii päeval kui ka pimedal ajal nähtavaks teha ning mõistab ohtusid.
6.		Mõisted Liiklejatega seotud mõisted. Sõidukitega seotud mõisted. Teedega seotud mõisted. Liikluskorraldusvahenditega seotud mõisted. Tee ületamisega seotud mõisted. Liiklusreeglitega seotud mõisted.	JRTR pt 2 Mõisted veebilehel: https://www.liikluskasvatus.ee/et/lapsele-ja-noorele/1/jalgrattur/liiklusreeglid/pohimoisted		Õpilane teab ja oskab oma sõnadega selgitada liiklusega seotud põhimõisteid: liiklejad, sõidukid, teed, liikluskorraldusvahendid, tee ületamine, üldised liiklusreeglid
7.		Asukoht teel ja jalakäijatega arvestamine Jalakäija asukoht teel. Jalgratturi asukoht teel. Asukoht teel pöörde ajal. Asukoht teel pöörde ajal ühesuunalise tee lõppedes.	JRTR pt 5		Õpilane teab, kuidas ratturina erinevatel teedel (või teosadel) sõites õigesti paikneda ning teiste ratturite ja jalakäijatega arvestavalt liigelda. Õpilane mõistab ohutu piki- ja külgsuuna hoidmise olulisust.

		Teiste liiklejatega arvestamine. Jalakäijatele tee andmine. Sõiduauto ja veoauto pimenurk.			Õpilane teab, erinevate sõidukite pimenurkade ohust.
8.		Tee ületamine Tee ületamine kõnniteel liikudes. Tee ületamine jalgratta- ja jalgteel liikudes. Tee ületamine reguleerimata ülekäigurajal. Tee ületamine fooriga ülekäigurajal. Tee ületus ja alarmsõidukile tee andmine. Sõidutee ületamine ülekäigukoha kaudu. Raudtee ületamine.	JRTR pt 6		Õpilane teab erinevate teeületuskohtade puhul kehtivaid jalakäijate ja juhtide liiklusreegleid sh alarmsõidukitele teeandmise kohustust. Õpilane teab, et „Rong on alati peateel“ ja rongil on jalakäijate ja juhtide ees alati eesõigus.
9.		Ühissõidukitega arvestamine Peatuses jalakäijatega arvestamine. Ühissõidukitele tee andmine. Ühissõidukirajal liiklemine.	JRTR pt 7		Õpilane teab, et asulas peab andma teed peatusest väljuvale ühissõidukijuhile ja oskab ühissõidukipeatustes jalakäijatega arvestada ning tunneb ühissõidukirajal liiklemise põhilisi reegleid.
10.		Sõidueesõigus Vasak- ja parempöörde reegel. Parklast või õuealalt väljasõit.	JRTR pt 8		Õpilane oskab sõnastada, mis on sõidueesõigus ja oskab seda skeemil näidata.
11.		Liiklusmärgid	JRTR pt 9		Õpilane teab ja oskab oma sõnadega

		Liiklusmärkide perekonnad ja nende põhitunnused.			selgitada põhilisi kuue liiklusmärkide rühma märkide tähendusi.
12.		Foorid Fooride tähendus. Erinevad olukorrad fooridega ristmikel	JRTR pt 10		Õpilane oskab sõnastada erinevate fooride ja foorivärvuste tähendusi. Ta teab, kuidas liiklejad reguleeritud ristmikul liiklema peavad.
13.		Parema käe reegel Parema käe reegel ka parklas ja õuealal.	JRTR pt 11		
14.		Vasak- või tagasipööre ja ümberpöige. Teeületus ja vasakpöörde vältimine tiheda liiklusega teedel. Vasak- või tagasipööre tiheda liiklusega ristmikul. Vasak- ja tagasipööret reguleerivad liiklusmärgid. Sõidurajad ja suunad. Tagasipöördekoht. Ümberpöige.	JRTR pt 12		Õpilane teab vasak- ja tagasipöörde reegleid ja märke. Õpilane teab, et sõiduteel tagasi-või vasakpöörde sooritamine ohtlik, oskab selgitada „miks“ on ohtum neid manöövreid vältida.
15.		Reguleerija märguanded Ohtlikud olukorrad jalgratturi jaoks. Takistustest möödumine.	JRTR pt 13 JRTR pt 17		Õpilane teab, kes on reguleerija, miks ta on vajalik ning tunneb reguleerija märguandeid. Õpilane teab ja tunneb ära ohtlikud olukorrad liikluses ja oskab võimalikke ohuolukordi ette näha ning vältida.

16.		Teekattemärgised Kergliiklusteedega seotud märgised; sõiduteega seotud märgised	JRTR pt 14 Liiklusmärkide ja teekattemärgiste kordamine Digitund arvutis paarides?		Õpilane tunneb teekattemärgiseid ja liiklusmärke, osates nende tähendust oma sõnadega seletada.
17.		Sõitmine asulas ja asulavälisel teel Osutusmärgid asulas ja asulavälisel teel. Asulas sõitmine. Asulavälisel teel sõitmine. Peatumine ja parkimine asulas ja asulavälisel teel.	JRTR pt 15		Õpilane teab kuidas liigelda asulas ja asulavälisel teel.
18.		Liiklustestide lahendamine	Testide harjutamine https://www.liikluskasvatus.ee/et/lapsele-ja-noorele/3/testid (Testid harjutamiseks olemas)	Lahenda teste ka kodus: https://www.liikluskasvatus.ee/et/lapsele-ja-noorele/3/testid	Õpilane kasutab õpitud teadmisi enesekontrolliks ja kinnistab õpitud teooriat.
19-		Jalgratturi teooriaeksam	15 küsimust. Eksami läbimiseks vaja saada vähemalt 13 õiget vastust. (Testid olemas!)		Õpilane sooritab jalgratturi teooriaeksami positiivsele tulemusele.
20.- 21.		1.-2. sõidutund-harjutamine platsil Rattaga pidurdamine, suunamärguannete andmine,	Sõit kooli platsil, kiivri ja jalgratta korrasoleku kontroll.	Harjuta kodus pidurdamist, käemärkide andmist, ühe	Õpilane oskab oma ratast vilunult valitseda sh ettenägelikult ja täpselt pidurdada ning peatuda, kindlal sõidujoonel püsida, õigesti märguandeid anda, säilitada tasakaal

		ühe käega sõit, pikivahe, erinevad teekatted.		käega sõitmist.	erinevatel kiirustel ja teeoludes, sujuvalt pöördeid sooritada ja teiste õpilastega arvestavalt platsil liigelda.
22.- 23.		3.-4. sõidutund- harjutamine platsil ja liikluses Sõidu alustamine, liiklemine õueala teedel ja kõnni-või kergliiklusteedel: pikivahe hoidmine, õigeaegne märguande andmine, paiknemine teel, kiiruse valik jalakäija läheduses, ohutum teeületus, parempöörded, sõidu lõpetamine, parkimine	Sõit kooli platsil ja esimesed katsetused kooli lähistel. Lepitakse kokku grupis liikumise reeglid, märguanded ja tegutsemine võimaliku kukkumise korral. Tundi tuleb liikumisõpetuse õpetaja ja paar lapsevanemat. Grupisõiduks 5 last ja 2 täiskasvanud saatjat. Kõikidel liikluses grupisliikujatel seljas helkurvest! NB! 5.-6. tunni marsruudid tuleb ise kindlasti läbi sõita ja ette näha ohutumad peatumiskohad.		Õpilane oskab liikuda grupis ja hoida tähelepanu liiklusel (kõik suunad), teel õigesti paikneda, oludele sobivat sõidukiirust valida, anda õigeid ja õigeaegseid märguandeid, järgida eesõigust ristmikel ja erinevatel teeületuskohtades (sh reguleerija ja liikluskorraldusvahendite järgimine), arvestada jalakäijatega ja tagada nende ohutus, sooritada pöördeid ilma vastassuunda sõitmata, valida ohutum teekond sh teeületus ja võimalusel vältida vasak- või tagasipööret, õigeaegselt aeglustada peatumiseks ning ohutult sõidukit parkida.
24.- 25.		5.-6. sõidutund harjutamine liikluses	Sõit Kohilas Tundi tuleb liikumisõpetuse õpetaja ja paar lapsevanemat. Grupisõiduks 5 last ja 2 täiskasvanud saatjat.		Õpilane oskab liikuda grupis ja hoida tähelepanu liiklusel (kõik suunad), teel õigesti paikneda, oludele sobivat sõidukiirust valida, anda õigeid ja õigeaegseid märguandeid, järgida eesõigust ristmikel ja erinevatel teeületuskohtades (sh reguleerija ja liikluskorraldusvahendite järgimine), arvestada jalakäijatega ja tagada nende ohutus, sooritada pöördeid ilma vastassuunda sõitmata, valida ohutum teekond sh teeületus

					ja võimalusel vältida vasak- või tagasipööret, õigeaegselt aeglustada peatumiseks ning ohutult sõidukit parkida.
26.		<p>Jalgratturi sõidueksam</p> <p>I järk: sõidueksam platsil (koridor, slaalom, kaheksa – järjekord ei ole määratud).</p> <p>II järk: Sõidueksam liikluses või imiteeritud liiklusega väljakul.</p>	<p>I järk: õpilane paneb pähe kiivri ning vajadusel reguleerib, seejärel viib iseseisvalt läbi jalgratta kontrolli (pidurite kontroll, helkurid, tuled, kell töökorras). Õpilasel on platsiharjutuste läbimiseks aega kuni 10 min. Lubatud on 2 katset.</p> <p>II järk: Pärast I järgu läbimist lubatakse II järku. 15-25 min lapse kohta imiteeritud liiklusega platsil või sõit madala liiklusega teedel.</p>		Õpilane sooritab sõidueksami I ja II järgu, talle antakse eksamikomisjoni otsusega jalgratta juhtimisõigus ning väljastatakse jalgrattajuhiluba.
27*		<ul style="list-style-type: none"> • Korduseksam 			

Jalgratturi eksamiks ettevalmistava koolituse maht lapse kohta kokku 30 tundi: teooria 24 ak t, sõiduõpe 6 ak t.

Eksamiks lapse kohta kokku 2 tundi : jalgratturi teooriaeksam 1 ak t ja sõidueksami kaks järku 1 ak t.

PS! Koolitajal kulub sõidutundide ja sõidueksamite läbiviimiseks kordades enam aega, kuna see oleneb koolituse/eksamil osalevate laste arvust.